СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 102. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 4-го ТРАВНЯ 1949. — No. 102. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 4, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПРЕЗИДЕНТ ОСОБИСТО АПЕЛЮЄ ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ ЧИСЛА ІМІГРАНТІВ

Вашингтон, 2 травня. — У передодні засідання повної правничої комісії палати репрезентантів для вирішення білу Селера в справі поширення теперішнього іміграційного акту для допущення Переміщених Осіб, президент Труман особисто розмовляв з демократичними членами комісії, щоб вони підтримали його проєкт для допущення 400,000 скитальників замість 205,000, як передбачає теперішній закон. Конгресмен Селер, повернувши з конференції з президентом в Білому Домі, виявив, що президент підтримує думку, щоб допустити 300,000 імігрантів на підставі закона, а дозволити президентові допустити додатково 100,000 за його особистою апробатою, якщо це буде в інтересі нації. Президент противиться постанові закона, щоб судовою дорогою можна вимагати втримання для нового іміґранта людиною, яка дала йому запевнення мешкання та праці.

ВЛАСНИКИ ДОМІВ МАЮТЬ ПРАВО ПІДВИЩИТИ КОМІРНЕ.

Уряд оприлюднив правила, які дозволяють власникам домів підвищити комірне. Так 1: кожен власник малого дому могтиме підвищити оплату чиншу, якщо його чистий зиск з дому є менший ніж 25 відсотків. Він буде міг підвищити чинш так, щоб міг заробляти 30 відсотків. 2. Власники великих домів можуть піднести комірне, якщо вони не заробляють на своїх домах чистих 20 відсотків. Підвишка може бути така, щоб господар міг заробляти чистих 25 відсотків від обороту. Під „малим домом" треба розуміти такий, який має 1—4 мешкань. Інші доми це „великі доми". Загальний прихід це прихід з оплати комірного. Коли господар покрив всі кошти утримання дому і йому залишиться ще якийсь гріш, то це „чистий дохід". Відсотки від „морґеджів" не можна рахувати за видаток.

КОШТ ПОБУДОВИ НОВИХ ДОМІВ 19 БІЛІОНІВ.

Вашингтон. — Родні М. Лаквуд, предсідник Краєвого Товариства Будівничих Мешкань обраховує, що уряд буде мусів видати 19 біліонів долярів на побудову 1,050,000 прилюдних мешканевих проєктів. Він каже, що приватні підприємці, які змагаються за дешеві будови, перевели б такі проєкти тричі меншим коштом. Лаквуд передав свої обчислення банковій комісії палати репрезентантів для студій. Комісія займається наладнанням побудови мешкань на основі проєктів, ухвалених конгресом.

ДЖУДИТУ КОПЛОН СТЕРЕГЛО 20 ДЕТЕКТИВІВ.

Вашинґтон. — У процесі проти Джудити Коплон, обвинуваченої в шпигунстві проти Злучених Держав, зізнали свідки Федерального Бюра Інвестигацій, що подорож Джудити в Ню Йорку на зустріч з російським шпигом Ґубічевом, слідили в подробицях 12 детективів від часу її висадки на Пенсилвейнській стації аж до приловлення її в товаристві Губічева. Усіх детективів, які працювали над вислідженням обох було 20.

СВІДЧИТЬ, ЩО ТО КОМУНІСТИ ЗАСНУВАЛИ ПАРТІЮ ВОЛЕСА.

Ню Йорк. — Замаскована агентка Федерального Бюра Інвестигацій, Анджела Каломіріс, яка була діяльна як комуністка впродовж сьоми років, виявила підчас перехресних питань у суді, що комуністичні провідники передискутували ще в 1947 р. на зібранні секції Тамеса Джеферсона пляни для заложення Прогресивної партії для поставлення Генрія Воласа як третього кандидата на президента при виборах в 1948 р. Головним промовцем був тоді Джан Гейтс, редактор комуністичного щоденника „Дейлі Воркер". У дискусії вирішено, що ліпше видвигнути нову партію, ніж випихати наперед такі групи, як Американську Партію Праці. Процес проти 11 комуністичних провідників за навчання як скинути насильно американський уряд ведеться уже 16 тижнів. Пані Каломіріс [illegible] оборони виявила подробиці тактики, вживаної комуністами при організуванні нових членів. Так між ін. вона сказала, що комуністи їдуть автами в околицю, в якій має бути робітниче зібрання, але вони висідають з авт ще заздалегідь, щоб виглядало, що вони їдуть трамваями або автобусами. Вона потвердила, що уряд звертав її видатки на заплату членських вкладок до різних комуністичних організацій, одначе не платив кари, наложеної на неї поліцією за швидку їзду.

ЗА ПРИЛЮДНУ ДИСКУСІЮ НАД КІЛЬКІСТЮ АТОМОВИХ БОМБ.

Федерація Американських Науковців у Вашингтоні вийшла з пропозицією, щоб передискувати прилюдно питання: „Чи конгрес повинен знати, яку кількість атомових бомб має в запасі наша країна?" Це домагання вирнуло при кінці дводенних нарад зїзду Федерації. Науковці висловили теж домагання, щоб уряд оголосив подробиці з вибуху атомових бомб на Бікіні. Зїзд науковців пішов всупереч заяви президента, що число атомових бомб не належить до прилюдної дисккусії.

В середу 4 травня мають перевести в Форт Бліс, коло Ель Пезо, в Тексані, докази, що радар може супроваджати безпечно великі літаки поміж проти-летунські стріли в землі.

ЗАПИТУЮТЬ, ЧИ УСУНУТИ КОМУНІСТІВ З МОРСЬКИХ ЮНІЇ.

Ню Йорк. — Краєва Морська Юнія почала висилати запити до своїх членів, чи комуністи мають бути усунені з членства в юнії тому, що вони підтримують підривні елементи і тоталітарні режими. Коли більшість згодиться на усунення, тоді буде переведена відповідна поправка в статуті юнії.

УРЯД ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ЗАГЛУШУВАННЯ „ГОЛОСУ АМЕРИКИ" СОВЄТАМИ

Вашингтон, 2 травня. — Уряд Злучених Держав заложив формальний протест проти заглушування Советами радієвої програми „Голос Америки". Це заглушування переводять Совєти від двох тижнів, пускаючи голосні свисти з своїх могутніх радіовисилень у хвилині, коли з Ню Йорку пускається в підсовєтські країни програму, звісну під іменем „Голос Америки". Протест вислано до Міжнародного Телекомунікаційного Союзу, якого Росія й Америка є членами. Попередні протести, висилані просто до Москви, не мали ніякого наслідку, як про це сповіщає асистент секретаря стейту Джордж В. Ален. Панує здогад, що Совєти не хочуть дозволити своєму населенні довідатися дещо про переговори в справі знесення блокади Берліна.

ДАЛЕКОСЯЖНІ СТРІЛЬНА БУДУТЬ ЛЕТІТИ ДО ПІВДЕННОЇ ЧАСТИНИ АТЛАНТИКУ

Вашингтон. — Злучені Держави ведуть переговори з Великобританією, щоб вона дозволила на висилку далекосяжних автоматичних стрілен понад острови Багама на Карібському морю. З цього заключають, що ухвалених конгресом $200,000,000 на побудову повітряної станції для висилки стрілен у далекі простори, будуть використані на розбудову морської повітряної станції, яка находиться над рікою Банана, у стейті Фльорида. Стрільна мають летіти зі швидкістю більшою ні швидкість голосу і мають досягнути підчас вправ віддаль понад 3,000 миль в напрямі південної частини Атлантійського океану.

СЕНАТ У ТЕКСАСІ ЗА СТРИМАННЯ СТАЛІНА В НАЇЗДІ НА КИТАЙ

Остин, у стейті Тексас. — Стейтовий сенат одноголосно одобрив резолюцію з проханням до федерального уряду почати негайні кроки, „щоб недопустити Сталіна до опанування Китаю". Попереднього тижня ту саму резолюцію ухвалила нижча палата. У резолюції сказано між ін.: „Уряд Злучених Держав повинен усунути з департаменту стейту і закордонної служби людей, яких минувшина вказує, що вони помагали довести нашу країну до теперішньої небезпеки тим, що відносилися до Совєтів як до „миролюбної демократії", а китайських комуністів вважали за аграрних реформаторів, які не мають звязку з Москвою". Резолюція буде передана президентові Труманові, секретареві Ачесонові і кожному конгресменові з Тексасу.

РЕВОЛЬТА В БОЛІВІЇ ПІСЛЯ ВИБОРІВ

Ля Пас, Болівія. — Після парляментарних виборів, переведених у неділю 1 травня, прийшло до кривавих заворушень, внаслідок чого померло досі шість осіб, а ранено пятьдесять. Уряд проголосив стан облоги. Переможцем при виборах вийшов президент Енрік Герцоґ, кандидат партії Республиканско - Соціялістичного Союзу, а сильну меншину становить партія Національно - Революційного Руху, якої творцем був небіжчик президент Віляроель.

ТИМОШЕНКО КОМАНДАНТОМ БІЛОРУСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ОКРУГИ

Москва, 3. травня. — У звідомленнях з перше - травневої паради в Москві називається маршала Совєтського Союзу, Семена К. Тимошенка, тепер вже командантом західно-білоруської військової округи. Тимошенко, як відомо, від деякого часу грає важливу ролю в совєтській військовій ієрархії, він був вже свого часу совєтським комісаром збройних сил, безпосередньо перед війною він перевів реорганізацію совєтської армії і він теж „визволяв" Західну Україну в наслідок порозуміння між Гітлером і Сталіном. На останній параді, в якій взяли участь багато інших совєтських достойників зі Сталіном на чолі, був ген. Сергій Штеменко, якого тепер ідентифікується як шефа совєтського генерального штабу. В Києві перше-травневу демонстрацію відбирав Нікіта Хрущов.

МИСТЕЦТВО УКРАЇНСЬКИХ ПИСАНОК В ТЕЛЕВІЗІЇ

З Мінеаполіс повідомляють, що там в дні 14-го квітня телевізійна станція КСТП демонструвала мистецтво писання українських великодних писанок. По телевізії передавалося, як п-ні Ирина Грановська зі своєю дочкою Сандрою Грановською вияснювали та демонстрували молодій американці як писати українські писанки. При цій нагоді п-ні Грановська коротко вияснила теж історію цього оригінального українського мистецтва. Після цеї телевізійної передачі п-ні Грановська мала багато листів і запитів від американців за дальшими вияснениями.

ВЕЛИКА ПРОГРАМА З'ЇЗДУ НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ ІМІГРАНТІВ В МЕРІЛЕНДІ

З'ЇЗД ПОЛУЧЕНИЙ З ПАРАДОЮ „АЙ ЕМ ЕН АМЕРИКЕН ДЕЙ"; БУДУТЬ ВИДАНІ УРЯДОВІ ДОКУМЕНТИ В АНГЛІЙСЬКІЙ І УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ; ВИСТУПИТЬ ГУБЕРНАТОР ТА ІНШІ ВИСОКІ ПРЕДСТАВНИКИ; ВЕЛИКА МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА. СПОДІЮТЬСЯ 20,000 УЧАСНИКІВ

З поінформованих авторитетних джерел довідуємося, що заповіджений від деякого часу перший з'їзд нових українських імігрантів в Меріленді, що приїхали на фарми цего стейту старанням ЗУАДКомітету, відбудеться остаточно в неділю, дня 15-го травня в Балтимор, та буде получений з великою парадою „Ай Ем Ен Американ Дей". Головним маршалом імпрези, влаштовуваної з ініціятиви та старанням стейтових властей і ЗУАДКомітету, вже іменований місцевий журналіст, Мр. Бурк. Парада почнеться в год. 1:30 пополудні і відбудеться в місцевому Петерсон Парку. Її кульмінаційною точкою буде вручення около сімом соткам нових українських імігрантів в тому стейті перших паперів, що їх чи не вперше в історії виготовляється в англійській і українській мовах. З цеї нагоди виступить губернатор стейту, Мр. Престон Лейн, як теж промовлятимуть сенатори, конгресмени та інші запрошені і місцеві високі представники. Від ЗУАДКомітету виступить його екзекутивний директор,

(Докінчення на стор. 4-тій)

НОВИМ ІМІГРАНТАМ ПРИГАДУЄТЬСЯ ОБОВ'ЯЗОК ЗГОЛОШЕННЯ

Филаделфія, 3 травня. Зі ЗУАДКомітету повідомляють, що голова урядової Комісії для Переміщених Осіб, Мр. Юго Карузі, звернувся до Екзекутиви Комітету з пропозицією пригадати всім новим українським імігрантам про загальний обов'язок нових імігрантів протягом двох років чотири рази зголоситись до цеї Комісії. Це відноситься тільки до тих імігрантів, що приїхали на підставі нового закону (а не на старі афідевіти). Зголошуватись треба на окремих формулярах, що їх можна дістати в кожному Іміграційному Бюрі, або в канцелярії ЗУАДКомітету. Перший раз треба зголоситись не пізніше 60 днів після приїзду, хоча кінцеві дати зголошень встановлено на 1-го січня і 1-го липня. Значить, всі ті імігранти, що приїхали від листопада минулого року до травня цього року, повинні зголоситися до 1-го липня, а хто приїде пізніше — до 1-го січня. Це є передбачена законом урядова формальність і в інтересі кожного нового імігранта є точно до неї достосуватися.

329 УКРАЇНЦІВ ПРИЇДЕ ЦЬОГО ТИЖНЯ СТАРАННЯМ З.У.А.Д.КОМІТЕТУ

Осип Гірняк приїжджає сьогодні до Бостону.

Филаделфія, 3 квітня. З канцелярії ЗУАДКомітету повідомляють, що протягом цього тижня приїде до цеї країни з європейської скитальщини старанням цього Комітету всіх 329 нових українських імігрантів. На завтра, 4-го травня, заповіджено приїзд трьох транспортів, з того двох до Ню Йорку — „Дженерал Блек" до причалу при 21-шій Вулиці в годині 1-шій після полудня та „Дженерал Тейлор" до причалу при 20-тій Вулиці в год. 8-мий рано. Третій транспорт приїжджає на пароплаві „Марін Джомпер" до Бостону. Цим транспортом приїжджає, між іншим, відомий український артист і режісер Осип Гірняк. Поіменний список українців, що їдуть цим транспортом до Бостону та на пароплаві „Дженерал Блек" до Ню Йорку старанням ЗУАДКомітету, на стор. 4-тій.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ПРОПОНУЮТЬ ЗАКІНЧИТИ БЛЬОКАДУ БЕРЛІНА 11-ГО ТРАВНЯ

ДВА ТИЖНІ ПІЗНІШЕ МАЛА Б ВІДБУТИСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ РАДИ ЗАКОРДОННИХ МІНІСТРІВ.

Лейк Соксес, 3 травня. — Представники трьох західних великодержав рішили вчора запропонувати перервання совєтської бльокади Берліна з днем 11-го травня і тоді вони рівночасно скасують свої відплатні комунікаційні обмеження зі совєтською зоною, а поставлену Совєтами як передумову перервання бльокади конференція Ради Міністрів закордонних справ чотирьох великодержав в справі цілої Німеччини вони пропонують на 25-травня, отже два тижні після перервання бльокади. Це рішення винесено вчора на нарадах д-ра Филипа Джесупа, Сер Александра Кедогена та Жана Шовеля, американського, британського і французького представників в Об'єднаних Націях. Тим самим бльокада Берліна мала б закінчитися ще перед „критичною датою" 15-го травня, коли то німецька Парляментарна Рада заповіла формальне встановлення та проголошення західно-німецької держави. Західні союзники стали на становищі, що евентуальне закінчення бльокади Берліна та встановлена дата зустрічі міністрів закордонних справ та їх наради в [illegible] чому не повинні зупиняти процесу творення цеї західно-німецької держави. Якщоб Рада Міністрів навіть договорилася в справі цілої Німеччини, тоді совєтська зона могла б прилучитися до західної держави, поширюючи тим самим встановлену населенням західних Німеччини державну федерацію на цілість країни. Ці рішення західних союзників американський представник передасть совєтському представникові в ОН, Малікові, і тоді ціла справа вже залежатиме тільки від Совєтів. Д-р Джесуп рівночасно поінформує совєтського представника, що в майбутньому в усіх нарадах і переговорах в спільних справах повинні брати безпосередню участь теж представники Британії і Франції.

ЕВРОПЕЙСЬКІ ДУМКИ ПОДІЛЕНІ ЩОДО МОЖЛИВОСТІ ВИСЛІДУ НОВИХ ПЕРЕГОВОРІВ ЗІ СОВЄТАМИ.

Париж, 3 травня. — Европейська офіціяльна і публічна опінія з великою увагою слідкує за розвитком нових дипломатичних заходів для полагодження західно - совєтського спору в справі Німеччини. Тоді як офіціяльно висловлюється деякий оптимізм щодо можливостей висліду тих заходів, публічна опінія не дуже довіряє таким можливостям та не перестає тривожитись майбутністю. До того роду реалістів належить теж американський військовий губернатор Німеччини, ген. Л. Д. Клей, який в своєму півмісячному звідомленні заявляє одверто, що не вірить в совєтську „добру волю". Він припускає можливість, що Совєти можуть бути змушені обставинами до [illegible] в справі Німеччини, або мати до цего інші причини, але він не вірить, щоби це могло в найменшому вплинути на кінцеві цілі большевизму, що ними було і залишається змагання до панування над світом.

ГЕН. МекАРТУР ЗАПОВІДАЄ ЗЛАГІДНЕННЯ ОКУПАЦІЇ ЯПОНІЇ.

Токіо, 3 травня. — Американський головнокомандуючий на Далекому Сході, ген. Доглес МекАртур, заповів вчора дальше злагіднення окупаційної контролі Японії, заявляючи рівночасно, що причиною продовжування цеї окупації вже не є ані поведінка та становище самих японців, ані бажання Америки, а тільки „міжнародні події і обставини". Ген. МекАртур зложив свою заяву, промовляючи з нагоди третьої річниці ухвалення нової японської „демократично-пацифістичної" конституції. Він поздоровив японців з дальшим прогресом в демократизації країни та заповів, що дальша окупація, спричинена міжнародними обставинами, буде опиратися вже тільки на „приятельській базі".

БАВАРЦІ ХОЧУТЬ КОРОЛЯ.

Берлін, 3 травня. — Західні спостерігачі і представники в Німеччині стверджують в останньому часі поважний зріст сепаратистичного руху в Баварії, що проявляється тепер у формі баварського націоналістичного монархізму. Баварці пригадали собі давні часи, свій власний давній синьо-білий прапор та нащадків своїх власних королів з династії Віттельсбах та розгортають між населенням пропаганду проти приступлення Баварії до західно-німецької федерації і за окремим баварським королівством.

РАДА НІМЕЦЬКА ДУША ДО РАЮ, ТА ГРІХИ НЕ ПУСКАЮТЬ.

Франкфурт, 3 травня. — Американські і британські військові управління відкинули прохання за дозволом на паломництво до Риму 50,000 німців для святкування Святого Року в 1950 р. Дозволу відмовлено, бо в Німеччині нема стільки закордонної валюти, щоб можна це паломництво сфінансувати.

ЮГОСЛАВІЯ ПРОХАТИМЕ $20,000,000 АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЗИЧКИ.

Белград, 3 травня. — Тут з поінформованих джерел заявляють, що югославський уряд вже робить заходи, щоб одержати від американських банків 20,000,000 долярів позички та що є всі познаки на те, що він її дістане. Позичка мала б бути використана на закуп важких машин в Америці.

ВІДНОВЛЕНО ДИПЛОМАТИЧНІ СТОСУНКИ МІЖ ІТАЛІЄЮ І АЛЬБАНІЄЮ.

Рим, 3 травня. — Італійське міністерство закордонних справ повідомило про відновлення нормальних дипломатичних стосунків між Італією й Альбанією, що були перервані ще від закінчення війни.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерзі Ситі і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346, JERSEY CITY 3. N. J.

МУДРЕ СЛОВО

Стара російська еміграція ще далі розбита на різні партії та гурти, які завзято воюють між собою і ще досі не змогли обєднатись для боротьби з властивим ворогом, себто з большевизмом та сталінською диктатурою.

Таке пише В. Бутенко в нюйорській російській газеті Новоє Русскоє Слово й те саме підтверджує В. Літвінський в статті п. н. „Зайві спори", поміщеній в згаданій газеті з дня 28. квітня ц. р. Ця остання стаття цікава особливо тим, що заторкує питання відношення будучої Росії до різних народів, які входять тепер у склад Совєтського Союзу. Тому саме звертаємо на неї увагу, але спершу згадаємо про деякі думки автора щодо завдань еміґрації взагалі, бо вони теж цікаві.

В Літвінський є тої думки, що російська еміґрація має дуже великі амбіції й приписує собі право говорити від імені російського народу і в його імені виставляє політичну програму, за яку той нарід мав би вести боротьбу з большевизмом. Практично беручи, каже Літвінський, ці амбіції й програми не мають значення, бо практичну політику ведуть в країнах демократій та в Обєднаних Державах представники маріонеткових режімів різних країн Східної Европи, визнані демократіями. Еміґранти не мають ніякої легальної спроможности представляти свої народи і навіть на випадок війни з СССР демократичні потуги не визнають різних еміґрантських урядів, хоч будуть з ними співпрацювати та їм помагати. Зате еміґрація має повне моральне право говорити правду про свої народи та шукати на Заході допомоги для боротьби з большевизмом, включно з організуванням спротиву на рідних землях. *Такого становища, пише Літвінський, не міняє* і та обставина, що до старих еміґрантів прибувають тепер нові, що вже виховались під совєтським режімом. Тому це, над чим так завзято спорять різні російські групи, пише Літвінський, в дійсності не має значення ні на еміґрації, ні теж не вплине на лад у будучій Росії, бо він буде вирішений тими, що остались. На це, пише Літвінський, треба памятати усім бувшим героям, вождям і т. п., хоч і не виключене, що згодом визволений нарід може покликати індивідуально до виконування певних політичних функцій теж і когось з еміґрантів. Коли б, пише Літвінський, російська еміґрація це розуміла, тоді могла б легко й скоро обєднатись в змаганнях допомогти Росії визволитись під прапором свободи і демократії.

Літвінський відмовляє старій чи новій еміґрації теж і права вирішувати національні проблеми. Він каже, що цілком ясне й природне, що країни, які входять в склад СССР, не тільки мусять задержати свої автономні права, але що ті права мусять бути здійснювані, а не оставати надалі „пустими совєтськими формулами". На Всеросійськім Зібранні, пише Літвінський, можуть зявитись представники малих народів і національностей зо своїми програмами, які треба прийняти. Але, „якщо, наприклад, Україна, рішить проголосити себе самостійною державою, — не буде і не може бути такої сили, яка могла б тому перешкодити. На речі треба глядіти практично...".

Так глядячи на завдання російської еміґрації В. Літвінський заповідає повну невдачу усім політичним програмам різних російських партійних угрупувань, включно з недавно заснованою нюйорською „Ліґою" Керенського, якщо вони не „поховають" своїх плянів щодо будуччини Росії.

Фармери помагають безробітним

На каліфорнійському побережжі дається тепер відчувати недостача праці, яка нагадує передвоєнні часи. Це тому, що підчас війни розбудовано там велетенські воєнні роди промислу, які стягнули до себе робучі сили з цілої країни. Тому, що увесь світ стоїть у вижиданні нових подій, багато з тих робітників залишається дальше на Західному побережжі в переконанні, що знову оживе там промисл на воєнні розміри.

Цю ситуацію рішили використати околичні фармері, придумавши хвилеві варстати праці. Вони взивають промислових робітників приїхати до них на надзвичайні роботи, як от вичищувати поле з хопти й каміння, копати рови для розпроваджування води й інших робіт „з крайньої потреби". плянованих при допомозі добродійних організацій.

Змагання прийти оєь так у допомогу безробітним американцям пригадує теж і українській спільноті потребу подібної акції для нових іміґрантів, яких число щораз росте. Багато наших старших громадян вислали забезпечення мешкання й праці для своїх рідних заморем, одначе, коли приходиться тепер здійснити добрі замисли, появляються непередбачені труднощі. Не тільки є клопоти у винаходженні мешкань, яких число щораз меншає, але теж дається відчувати недостачу варстатів праці. Літня пора ще більше ускладнить цю справу, головно по великих містах, звідки велика частина населення виїздить на вакації і де внаслідок того витворюється доволі значне безробіття. Свіжо прибуваючі іміґранти з Европи рахують на тих, що їм підписали запевнення праці, але в сучасних обставинах це нераз важко виконати навіть при найліпшій волі. Витворюється положення, якому треба старатись зарадити.

Літо це час фармерської праці. Маємо теж і українських фармерів, які потребують на літо додаткових сил до праці. Чи не могли б вони користати з таких сил, що приїхали чи приїздять з Европи, а не дістають праці? Правда, фармерів українців в Злучених Державах обмаль, але й ті, що є, зробили б велику прислугу нашим безробітним скитальцям по містах, якби пішли слідами каліфорнійських фармерів.

Досі український іміґрант не рахував на затруднення в українських підприємців чи фармерів, а радше рахував на загально-американські варстати праці. Та приходить пора, коли українській спільноті приходиться звернути увагу на свій власний елемент теж і під тим оглядом. Коли хочемо підходити до справи переселення скитальців розумово, то мусимо думати теж про організоване підшукання варстатів праці для нових іміґрантів. Полишення цеї справи припадкові чи „добрим людям" або хоч би й самому Злученому Українсько - Американському Допомоговому Комітетові, не розвяже справи. Її треба поставити на денний порядок цілої нашої громадської діяльности.

Докищо хай власники фарм чи інших варстатів праці зголошують запотребування робітника до бюр Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету. Теж сусіди фармерів неукраїнського роду можуть в цій справі зробити добру прислугу, випитавши їх чи вони припадково не потребують хвилевого або сезонового робітника. З таких зголошень можна буде робити висновки, на скільки така акція може справді відповідати потребі.

З другого боку треба підготови самих безробітних іміґрантів до такої справи. Тому, що це мала би бути тільки часова робота, на неї не треба вибиратися з цілою сімєю, а тільки самим робітникам. Така робота стане в першу чергу в пригоді людям, що виростали на селі, або мали нагоду зазнайомитися з сільським господарством. Хоч американське фармерство має свої вимоги, в дечому відмінні від европейських, а зокрема східно-европейських, то опанувати це не повинно справляти особливих труднощів.

Зрештою все залежне теж і від доброї волі людини. Дотого зміна варстатів праці не є в Америці навіть ніякою несподіванкою, а часто навіть природною потребою.

Микола Чубатий.

Куди шлях до зединення Европи

Зединення Европи, спершу західної, а згодом й цілої, дехто вважає як конечну умовину, щоб спасти саму Европу та її християнську цивілізацію перед заливом комунізму. Голосним пропаґатором зединення Европи в одну політичну цілість є старий лідер англійських консерватистів Винстон Чорчил.

За зединенням Европи промовляють зокрема ревно представники малих держав західної Европи (Бельґії, Люксембурґу, Голяндії тощо). Вони розуміють, що тільки в політичнім обєднанню Европи для них є ратунок. За політичним обєднанням Европи з Німеччиною включно заявився недавно шеф американської окупаційної влади в Німеччині ген. Клей.

Вступом до обєднання Европи мав би бути оборонний Атлантійський Пакт, за яким мали б піти дальші більше реальні установи покищо західно-европейської конфедерації. Безперечно, що творці обєднаної Европи не бажали б обмежитися на західній Европі, але хотіли б втягнути в обєднану Европу також краї середущої Европи, нинішних сателітів Москви: Чехословаччину, Угорщину, Польщу та Югославію.

Як далеко на схід бажали б творці зединеної Европи посунути межі нового політичного твору, годі сказати. Ніхто із авторів сфедералізованої Европи того ще ясно не сказав. Назагал відноситься враження, що вони вдалися б, коли б зединена Европа мала сягати тільки по західні межі нинішної червоної Росії, бо властиво проти російської загрози будується той новий політичний твір.

Дехто вважає, що зединена Европа потрібна не тільки для стримання напору Совєтів на захід, але також для економічного уздоровлення старого континенту, колиски нашої цивілізації. Вона бажана та потрібна також на випадок розвалу совєтської імперії. Але ясного погляду на східні межі тої обєднаної Европи досі ніхто не подав.

Одначе серед тих загальних кличів про потребу обєднання Европи з причин оборонних та господарських, таки раз-у-раз чується в цілій Европі кличі що не вказували б на тенденції обєднання Европи, але навпаки ще дальшого її роздроблювання. На ці кличі професійні політики не звертають уваги, бо вони, на їх думку, не є ані стратеґічного, ані господарського значення. Одначе вони існують та є слабою стороною в пляні обєднати Европу.

На самім заході Европи молода республика Ірляндія, преважна зі стратеґічного значення як поміст поміж Америкою та Европою, рішучо відмовилася від всякого обєднання як довго вона сама не буде обєднана, себто, як довго Анґлія буде наставати, щоб північну частину Ірляндії, протестантський Ульстер відривати від природної, національної, культурної та ґеоґрафічної одиниці, якою є ірляндський остров.

Повстання ірляндської республики як держави зі залишкою кельтійської, вимираючої культури оживило пан-кельтійський рух всюди там, де ще кельти збереглися та не улягли повному винародовленню. Всекельтійський рух проявився навіть в самій Анґлії, де мешканці півострова Валії зажадали від Лондону культурної автономії. Кельтійський рух, хоч в слабих розмірах, проявився навіть в Шотляндії, себто північній частині Анґлії.

Натомість найсильніший він в Франції, де цілий півостров Бретонії з населенням біля двох мільйонів бореться проти французького централізму за право розвивати свою кельтійську культуру, мати свої кельтійські школи зберегти кельтійську мову в церкві та в урядах. Назагал в Европі мало відомо про цю боротьбу, що деінде переходить навіть межі чисто культурної боротьби та прибирає характер політичної боротьби Бретонії за автономічний характер тої країни.

Ці автономічні тенденції незаспокоєні розгортаються в хвилинах війни та чужоземного наїзду в поважну небезпеку — вязатися з ворогом матірного краю, що не заспокоює їх культурних потреб. Відомо, що половина людности в Бельґії, так звані флямандці, в часі першої світової війни вязалися з німцями і аж повне рівноуправнення ґерманських флямандців з французькими вальонами привязали кріпкіше флямандців до спільної бельгійської держави в часі другої світової війни.

Етнічно культурні меншини існують також в других закутинах західної Европи, зокрема в Еспанії, що має аж два народи, що ведуть боротьбу за своє визволення. Ними є каталонці на північнім сході Еспанії та баски на північнім заході іберійського півострова.

Індустріяльна Каталонія зі своїм великим промисловим містом Барцельоною від десятків літ веде боротьбу за своє національне визволення. В часі останньої революції в Еспанії робітнича Каталонія стала майже найсильшою опорою республиканського уряду. Каталонія воліла йти навіть з комуністами ніж з еспанськими централістами.

Та не тільки ліберальна Каталонія, але теж строго консервативна та католицька Баскія стала по стороні республиканців та комуністів, щоб тільки рятувати свою національну екзистенцію перед еспанським централізмом Франка. Баски це нарід, що живе над біскайським заливом. Більша частина того народу належить до Еспанії, менша до Франції. Баски прямують також до створення своєї автономічної країни, що стала б охороною їх національної культури.

Такі самі строго автономічні тенденції стрічаємо в Чехословаччині, де Словаччина бажає здобути характер окремої державної одиниці. Такі самі автономічні тенденції існують в Югославії, де хорвати та словінці теж боряться за власні державні автономічні терторії.

Найпотужніші одначе національні рухи, що прямують до створення власних держав, існують на терені самої Росії. В европейській частині Росії бажають відірватися від Москви Україна, Білорусь, Литва, Лотва, Естонія та Карелія, країна на границі Фінляндії. Ці нації вже не тільки домагаються культурної автономії, але таки повного права бути господарями на територіях заселених в більшости їх народами.

Як бачимо, в Европі нині поруч себе пливуть немов дві політичні струї. З одного боку струя політичного обєднання для рацій оборонних та господарських, з другого боку струя дальшого дроблення навіть існуючих вже державних орґанізмів на перший погляд національно одноцілих. Річ ясна, що струю визвольних національних рухів може зручно використовувати кожен противник обєднаної Европи. Це вже було в Еспанії в часі громадянської війни. Тому конечно найти шлях до дійсного обєднання Европи.

Правдиве обєднання Европи є конечне та можливе не насильством над етнічними частинами чи навіть вже розвиненими націями, але через повне заспокоєння державних чи навіть тільки автономічних аспірацій народів та племен. Тільки повне замирення Европи внутрі може промостити шлях для її правдивого обєднання.

Американці ізза моря звикли недоцінювати динаміки національних рухів та цілу суть політичного життя зводити до справ економії чи стратеґії. В. Чорчил навіть відкинув право самоозначення народів.

Економія це дуже основний елемент існування нації, але не одинокий. Зокрема в Европі, де існують старі народи з тисячлітним власним минулим та власною старою культурою не можна думати, що економічна уніфікація дасть правдиву єдність Европи. А політичну єдність Европи можна осягнути тільки через повне заспокоєння національних домагань недержавних народів. Станеться це, так обєднання Европи піде легким шляхом. Не дістануть недержавні народи права самі собою господарити та самі порядкувати своє життя на територіях їх предків, так всякі думки про обєднання Европи будуть поверховними, бо незадоволені народи стануть неспокійними теренами, що можуть помогти ворогови обєднаної Европи діло здається найкраще подумане з боку стратеґії та економії розвалити.

К. ПЕТРУС

СОВЄТСЬКІ АРЕШТАНТИ

...ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОВДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАҐАНДОЮ.

21)

Син відповідав їм, що якщо Господові буде угодно, то за місяць він буде на свободі, і негайно приїде в Грузію.

Визволення з неволі, наступаюча можливість побачення з батьками, весняні краєвиди, що мерехтіли у вікнах потягу, що линув на південь, охопили ієромонаха якоюсь особливою радістю і він вирішив зробити в Ростові одноденну зупинку, щоб зайти в собор і подякувати Всевишньому вдячною молитвою разом із служниками вівтаря за своє звільнення та одночасно помолитися за здоровя недугуючих старих своїх.

Йому було відомо, що собору ще не встигли зачинити, але він не знав про те, що в цьому храмі, перегородженому двома дихтовими стінами, одночасно діють три церковні течії, однаково підтримувані НКВД (сергієвці, обновленці та ще якісь). У звичайні недільні та святкові дні у всіх трьох відділах богослуження ще якось чергувалися, але коли наступило Світле Христове Воскресіння і НКВД наказало, щоб великодні богослуження були закінчені до 12 години ночі з суботи на неділю, всі ці три течії завели таку катавасію, що навіть гепеупівці, що спостерігали жахливе перекрикування одних іншими, стали почувати себе якось не по собі. Це був не храм, а вертеп розбійників...

І, коли про це неподобство та кощунство розповіли ієромонахові Іоаннові, який відвідав собор, він із сумом промовив:

— Нас і так переслідують... Замість того, щоб з'єднатися і всім разом відстоювати справу Христову, ви поділилися на різні течії і анатемствуєте один на одного.

Оце й увесь його злочин.

При виході його з храму його арештували, переслали до НКВД, а через два місяці перевели до в'язниці.

Арештовані, які були з ним в НКВД, оповідали потім, що коли його завели до камери і закрили за ним залізом куті двері, він сів на табуретку і тихо заридав.

Однокамерники дуже співчутливо відносились до нього і, як могли, підтримували його передачами.

— Не за втраченою свободою я плачу, а за те, що мені не дали побачитись з моїми старими, — пояснив він своїм новим товаришам нещастя. — На їхні загрози, що таких, як я, давно треба було знищити, мені доводилося відповідати їм те саме: „Коли ж, нарешті, ви розстріляєте мене, щоб я міг звільнитися не тільки від гріхів моїх, але й від вашого совєтського життя?"

Щоправда, пізніше до нього в Ростов приїжджала його мати і бачилась із ним, але батька він так і не побачив.

Через місяць, була арештована сергіївська течія, що діяла не тільки в ростовському соборі, але і у всій країні. Це була група духовенства на чолі з своїм епископом, яка підтримувала „канонічний" зв'язок з совєтським митрополитом Сергієм (пізнішим сталінським патріярхом). Обмовляючи один одного і своїх віруючих парафіян, ці „батюшки" дійшли до того, що один проклинав другого всіма соборними і поодинокими анатемами. Як на їхньому слідстві, так і пізніше, виявилось, що крім обмовлювання один одного, сергієвці, як найсильніша церковна течія, були оточені густою сіткою сексотів. Між ними були староста собору, колишній царський пристав, регент та кілька співаків з церковного хору, дві жебрачки-черниці, що завжди стояли біля виходу з храму та ще кілька чоловіка.

Доносником на ієромонаха Іонанна виявився колишній пристав.

— Це він віддав вас у солдати — негідник двоповерховий! — обурювались ув'язнені.

— Бог з ним! — покірливо і щиро відповідав їм ієромонах Іоанн і молився про його спасіння.

— Цікаво знати, звідки ці течії вийшли, і куди вони течуть? — зацікавився хтось із однокамерників.

Йому відповіли:

— Вийшли з ГПУ, течуть в НКВД!

Через два місяців ієромонахові Іоаннові прислали з Москви ще п'ять років, і повернули назад на Соловки.

КАНАДІЙСЬКІ ДУХОБОРИ

Це, звичайно, були вже не ті релігійні анархісти, яких так шанував Лев Миколаєвич Толстой, вважаючи їх трохи не своїми однодумцями. Як відомо, він не тільки відстоював їх перед царськими урядами та судами, які їх, як антидержавників, переслідували. Він допоміг їм переселитися до Канади, пожертвувавши для цього свій гонорар, одержаний за роман „Воскресіння".

Якщо в царській Росії від переслідувань та нагінок духобори духовно й кількісно зростали, то, потрапивши до вільної країни, вони почали „вивітрюватися", їхні комуни — розпадатися, а підростаюча молодь — зливатися з навколишнім середовищем або захоплюватися американським хлистовством (мармони). Переконливою ілюстрацією цього явища може бути один лист, якого в середині 20-х років прислали духобори до своїх толстовствуючих друзів у Москві. В цьому „братерському" листі з захопленням оповідалося про те, що духобори вже перебороли навіть грішне почуття сорому і на багатолюдному зібранні, де присутні були 1,500 людей, духоборний „брат" і „сестра", перебоpовши плоть і сором, на очах у всіх довершили взаємне духовне пізнання...

(Дальше буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Проблеми української закордонної політики

(Проект Виконного Органу, прийнятий до відома Комісією Закордонних Справ УНРади-.

1. Справу визволення українського народу можуть вирішити два головні чинники: власні національні сили і приятливий уклад міжнародніх відносин. Тому українська визвольна політика организує свої внутрішні сили для боротьби за незалежну українську соборну державу і шукає зрозуміння та прихильности для української справи в світі.

2. Традиції сучасної української політики сягають часів української держави 17-18 вв. Вже гетьман Богдан Хмельницький, заключивши договір із московським царем в 1654 р., переконався, що Москва безоглядно прямує до знищення української держави. Тому 1656-67 р. Україна заключила договори з Семигородом і Швецією для забезпечення своєї незалежности. Також гетьмани України, як Іван Мазепа (1687-1709) і Пилип Орлик (1709-42), рішучо продовжували політику оборони української державної незалежности проти Москви. Зокрема ж гетьман П. Орлик перший працював над органі-зацією союзу народів, поневолених московським царством.

3. Сучасна українська політика прямує до повної державної незалежности українського народу на його національній території і водночас обстоює право на незалежне Життя та вільний розвиток всіх народів, поневолених Росією. Висуваючи цю засаду як основу нового ладу на Сході Европи, українська політика спирається на природне право національного самоозначення і на постанови Атлантійської Хартії про вольности народів і людини.

4. Російський народ ніколи в своїй історії не знав політичної свободи, ні пошани до свободи інших народів. Історія поширення російської царської держави — це постійні війни і насильства над сусідніми народами. Російський комуністичний уряд, потоптавши право самоозначення народів, у своїй міжнародній політиці пішов слідами царів і ще більше зміцнив традиції російського імперіялізму. Нині Советська Росія, послуговуючись комуністичною пропаґандою для опанування світу, творить ще більшу загрозу для світового миру і свободи народів, ніж німецький імперіялізм за 2-гої світової війни.

5. Україна, а разом з нею й інші поневолені Москвою народи, борються не тільки проти большевизму і його диктатури, але й проти їх поневолення всякою чужою силою взагалі. Україна та всі інші гноблені Росією народи прямують до повного визволення з-під російського панування. Зокрема українська політика виключає всякий союз України з Росією, хочби й на федеративних основах, маючи на увазі, що такий зв'язок, як це було в минулому, так і в майбутньому допровадив би до ліквідації української самостійности. Дійсний федералізм можливий тільки поміж народами, що здавна з покоління в покоління виросли в атмосфері пошани до свободи других.

6. Для успішного ведення визвольної боротьби українська політика вважає необхідною співпрацю і скоординовану акцію всіх народів, що боряться за визволення з-під російського панування. Разом із тим, з огляду на їх спільні політичні, оборонні та господарські інтереси, українська політика також після визволення тих народів буде обстоювати потребу їх тісного зв'язку, основаного на добровільній співпраці незалежних націй для забезпечення вільного державного розвитку кожної з них та для осягнення їх спільних цілей і завдань.

При встановлюванні кордонів майбутньої незалежної України українська політика обстоює засаду етнографічну, як найбільш справедливу й доцільну для забезпечення тривалого миру.

7. Для забезпечення свободи народів, поневолених Советською Росією, та для їх оборони проти всякого чужонаціонального насильства, звідкіля б воно не походило, українська політика вважає доцільним створення політично-господарського союзу таких незалежних держав Східньої та Середньої Европи: Біла Русь, Естонія, Латвія, Литва, Польща, Чехія, Словаччина, Україна, Козацькі Землі, Землі між Україною і Кавказом та народи Кавказу. До цього союзу можуть приєднатися також інші европейські народи, поневолені Советською Росією. Україна, як також інші з поміж цих народів, зможуть опісля увійти як рівноправні члени до спілки Об'єднаної Европи.

Українська політика ставиться прихильно до державно-визволених змагань Козацьких Країн і народів Кавказу, маючи особливо на увазі спільні з ними політичні, господарські та оборонні інтереси народів Східньої і Середньої Европи у відношенні до російського імперіялізму.

8. Цей проект упорядкування відносин на Сході Европи, очевидно, може здійснитися тільки на основі взаємної згоди, довіря і тісної співпраці між вільними, незалежними народами.

(Бюлетень Ресорту Преси та Інформаці Виконного Органу УНРади ч. 2.)

Вступайте в члени У. Н. Союзу

ІРИНА АРТИМ

ЯК ЩАСТЯ ЗБЛИЖАЄТЬСЯ

ПОЕЗІЇ

в кольоровій окладинці

40 поезій. 75 сторін.

Ціна 25 ц.

Замовлення слати до:

"SVOBODA"

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

ВИПРОДАЖ ПОВІСТОК

1. Вільний Чоловік і інші оповідання, С. Костів 40 ц.
2. Збірки повісток 10 ц.
3. Людоїди — С. Костів 25 ц.
4. Росія й Україна — Михайленко 15 ц.
5. Оповідання Куліша 15 ц.
6. Сплачений Довг — Лепкий 20 ц.
7. Починок — Лепкий 15 ц.
8. Навернений Грішник 20 ц.

Разом за ціну $1.00

Замовлення слати на адресу:

"SVOBODA"

81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗДОБУВШИ СПОРТОВИЙ ЧЕМПІОНАТ ШУКАЄ ТРИЮМФІВ НА МУЗИЧНОМУ ПОЛІ. — Це Михайлина Остермейер, років 26, що здобула першенство на Олімпійських ігрищах в Франції в кидані дискосом. Тепер виступає на концертах як піяністка, а знавці заповідають, що здобуде й на цім полі „чемпіонат".

о. П. Корсуновський

З журбою радість обнялась...

Чудесний весняний соняшний ранок, що обіцював такий же день. А день цей був не-аби який — це ж день, коли всі, сущі в Америці, хотіли продемонструвати свою льояльність, свою любов до тієї своєї і рідної і прибраної Матері, яка приймила й приймає в свої материнські обійми всіх обездолених, гнаних, мучених і недолею і тортурами, всіх тих, що не з солодкого життя мусіли тікати в світ за очі із своїх любих рідних країн від рідних, від могилок своїх батьків, від широких степів, ланів, гаїв, вишневеньких садочків, рідної земельки...

Перед полуднем небо почало заволікатись темними хмарами. Невже филаделфійська погода по своїй звичці зіпсує похід, до якого так пильно всі, а особливо українська громада, підготовлялись?

Коло Українського Народного Дому вже стоїть „фловт", довжезна платформа, а на ній спереду жіноча постать в білій мантії з розсипаними по ній срібними зорями, голову її озаряє золоте сяйво, а в руці, піднесеній догори, пламеніє смолоскип — це Статуя Свободи, яка зустрічає всіх, хто прибуває зза океану до цієї благодатної і Богом благословенної країни. А з боків у неї, як вірні сторожі її, пишаються святі для нас прапори: звіздистий і жовто-блакитний в руках доньок її в незрівняних по красі українських шатах.

За ними впродовж „фловта" два щити, на одному з котрих фарбований американський прапор, увінчаний такимо ж шовковим, а другий із золотим Тризубом на синьому полі. Біля них з обох боків лавки, на котрих сидять дівчатонька, наче вихоплені десь з Київщини або Львівщини.

А поза ними вже щось іншого. Страшна, невимовно пекуча й болюча драма: загорода, обплетена дротами, а посеред неї хрест, а на хресті розіпята жіноча постать зі звисаючим на обличчя роздуйовдженим волоссям — це Мати-Україна. Над головою напис, який голосить, що ця драма тягнеться вже тридцять років (звичайно в англійській мові). За хрестом три величезні на окремих картонах постатті. Перша, що нагадує „батька народів" із звірським виразом обличчя і нагайкою в руках, друга — „упитаний" чекистський генерал із склянними бездушними і безмилосерними очима тримає „нагана", направленого в розпяту постать, а третій з жахливим позеленілим лицем, тримаючи опущені кістляві з гострими пазурами руки, так, наче хоче ними впитися в горло своєї жертви. Всі три з генеральними золотими „паґонами". Великі написи внизу їх сповіщали: під першим — НЕВОЛЯ, під другим — ТЕРОР, під третім — ГОЛОД.

Цілу українську трагедію зображав цей „фловт".

Хмари, що почали заволікати ясне небо, як видно, більше мали живої душі, ніж ті „три", бо коли глянули на образ розпятої жіночої постаті, від жаху почали розбігатися в різні сторони, не змогли дивитися на те пекло, яке створюють на землі істоти, що претендують на імя „людини"... Розбіглися... На ясному небі лиш плавали чудові білі „баранчики".

Похід рушив. Напереді вояки з прапорами, які охороняє озброєна варта. За ними мішана орхестра у фантастичних убраннях (вона приєдналась вже в дорозі), далі уніформовані вояки, а за ними молоді й старші ветерани в цивільному лише в синіх із жовтими пасками пілотках. „Фловт", за котрим машерують сестриці в синіх, підбитих жовтим, плащах з Тризубами. Ще далі українські громадани на чолі з о. Антоном Станґритчуком, одиноким священиком у поході. Закінчувала похід вельмиповажна група скитальників: діти від найменших, жінки і чоловіки.

Напереді групи несли три транспаренти, на котрих були написані слова подяки Освободительці Америці.

На чолі походу зараз за прапорами також несли два хлопці і дві дівчини в національних вбраннях транспарент з великим написом „Українці-Американці".

Пишучий ці рядки не думав, що через свою недугу витримає тяжкий і дуже довгий похід і тому пішов хідником, але до того ще й мав на гадці спостерігати, як буде реагувати на українську групу американський загал та підслуховувати їхні враження й нотувати в записнику.

Поки йшли самі бічними вулицями до збірного пункту всіх та з різних кінців міста организацій, публика на хідниках зупинялася і з поважною цікавістю роздивлялася „фловт", читаючи написи. Але найгучніше реаґували хлопчаки, коли бачили „пальтрети" тих трьох „ґенералів" з нагаєм та „наганом"... Аж верещали та скакали нестримно.

При нашому наближенню парк вже був переповнений різними учасниками паради. Та ні одної групи я не бачив, щоб дорівнювала нашій по величині і різноманітності учасників. Бачив лише різнообмундірованих вояків і сучасного війська і ветеранів. Наш „фловт" був єдиний. Інших не було. Мальовничі групи уявляли собою „масони" і в пішому і в кінному строях в їхніх східних арабських та індійських вбраннях. Гарно машерували молоденькі й чепурно зодягнені ґадети й кадетки. Величезна маса була військових.

Приглядаюсь та вслухуюсь, як дивляться та що говорять про українців, а сам стараюсь не розривати стичности з нашим „фловтом", бо на нього звернута вся увага „хідняків", хоч і трудно мені це вдавалось, але задоволення додавало мені сили, і я „переміг" всю довгу дорогу.

Зворушення, від котрого часто вогко робилося в очах, було особливе, коли бачив, як американці, побачивши „розпяту на хресті" та перечитавши напис, знімали капелюхи і притулювали їх рукою до серця. І так всю довгу дорогу. Те саме робили, між іншими, теж і нігри. Чую все: „юкрейнієн", „юкрейнієн"... І смуток на обличчях. Чув і таке: а що це, хто вони юкрейнієнс? — Сьогодні й вони взнали, хто це українці. Цей похід зробив найкращу службу для освідомлення американців, принаймні багатьох, для котрих слово „Україна" було ще й досі порожнім звуком.

Військові, а навіть і цивільні, які, як видно, були колись військовими, стають струнко при наближенні „фловта" і віддають салют. Идемо по Чеснов стріт, а з панських склепів у виставових вікнах повно обслугувачів і покупців завзято оплескують, як часто оплескували і „хідняки" впродовж всієї дороги. А вже фотографів, які все кламцали своїми апаратами, цілі хмари.

І дійсно: „З журбою радість обнялась"... Та й як не журитись, коли подивишся на той хрест, що на ньому розпята Україна? Та на тих, що з нагайками та наганами й гострими пазурами?... Але як і не радіти, що американці з такою пошаною і пієтизмом та просто побожністю споглядають на „розпяття" і, здається, переживають страждання того народу, який бачуть перед собою, й тих, що тільки недавно вирвалися з того пекла, про котре вони знають лише з оповідань та газетних звісток.

Великий, вдалий крок в освідомленню американців про правдивий стан нашого народу поза „залізною заслоною" зробили свідомі, прагнучі до волі, до соборности та незалежности своєї любої не на словах, а на ділі Батьківщини, филаделфійські українці в день 30-го квітня, року Божого 1949.

Ще згадаю, що творцем того „фловта" був проф. П. Андрусів.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МИШ.

Шевченківське Свято з участю губернатора Виллйема.

Українська громада Дітройту мала нагоду дня 20. березня віддати пошану памяті українського генія Тараса Шевченка та рівночасно заслухати слова про 75-літню працю Тов. імені Т. Шевченка. Учасникам Свята зробив приємну несподіванку губернатор Виллйем своєю присутністю та промовою. Програму відкрив п. Довгань вступним словом від імени Федерації Українських організацій стейту Мішіґен, яка була організатором Свята.

Мистецьку частину програми виконали: Український Національний Хор „Думка", під влучною тактівкою диригента Івана Атаманця, виконав найбільшу часть програми, бо відспівавши американський гимн захопив присутніх дальшими точками, як: Заповіт, Розрита Могила, Думи мої, Кантата (Давидовський — арт. Іван Атаманець).

Пані Марія Сливінська прикувала присутніх фортепіяновим сольом, відогравши Барвінського В. Прилюд ч І та Ф. Шопена фантазію ампромті.

Гучні оплески викликали сольові частини, виконані солістами: О. Рихлівська — Вайт, сопран, п. Волод. Івасюк, тенор і п. Ілія Косіковський, барітон. На фортепіяні супроводжала з великою рутиною п-на Галя Атаманець.

Гарне враження зробило на присутніх виступлення мами й дочки, Стефанії Королишин-Цимбаліст зо сопрановим сольом А. Рудницького „Кант Божої Матери" (почаївський 17-го віку) та Шевченка-Лисенка „Ой, гляну я, подивлюся" при фортепіяновім супроводі Галі Цимбаліст-Мічел.

Здивував присутніх своєю юнацькою силою майстер пісні Дмитро Атаманець, що заспівав Шевченка-Лисенка: „Гетьмани, гетьмани" та „Мені однаково". На фортепіяні супроводжав його син д-р Мирослав Атаманець з великим хистом.

Та нові іміґранти також не остали позаду. Члени „Самопомочі" під зарядом пані М. Сливінської поставили інсценізацію Кобзаря. Представлені картини Кобзаря зробили глибоке враження на публіку і не один з присутніх прослезився, коли слухав слова старого монаха (проф. Кузич) про долю України, чи щебетання соловея у вишневому саді (пані Дацько), або молодого хлопчини, що переповідав „Мені тринадцятий минало (Микола Григорчук), і як заплакав, то з ним уся дітвора на салі в сльози, що за хвилинку перемінилася в радісний сміх. Дальшу картину, „Розрита могила", переповів старий сивий козарлюга своєму синові (п. Дацько-Корицький), а розмову Оксани з Бабусею з поеми „Лебедин" представили мама з дочкою Захаркові. Інсценізацію закінчено живим образом, всі учасники вимашировують на сцену під прапором та зявляється теж учителька з двома дітьми (А. Ревай) та все кінчається українським гимном.

До успіху інсценізації у великій мірі причинився артист-маляр М. Сеник, що зготовив декорацію поодиноких картин, створивши так велику книгу — Кобзар.

Святочні реферати виголосили: проф. Стефан В. Мамчур в мові англійській та адвокат Іван Панчук, голова ЗУАДК, в українській мові. Оба реферати викликали глибоке враження і останугь довго в памяти присутніх.

Губернатор Вилйем побажав від себе українській спільноті багато успіху в дальшій праці.

На Святі згадали також і пок. професора д-ра Раковського, якого Федерація запрошувала бувало на оце Свято та про його заслуги при звеличуванні памяти генія Тараса Шевченка. Нажаль судилося інакше і присутні могли вшанувати тільки памятку довголітнього предсідателя Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка.

Свято було направду гарне, всі активні учасники вивязувалися зо своїх роль дуже вдачно, участь громадянства була поважна (але неповна). Усі розійшлися вдоволені з думкою, що подібних імпрез було би терба частіше для Дітройту і напевно не остали би без позитивних наслідків.

На допомогу Науковому Товариству ім. Т. Шевченка, зложили по $10: Укр. Народ. Дім, Укр. Міш. Ліґа, Укр. Амер. Політ Клюб, Міт. Елійот Клюб, Союз Українок, від. 26, Золотий Хрест від. 34, Старші Віком, Норт Дітр., Укр. Амер. Осередок, Укр. Жін. Тов. Просвіта, Клюб Боян, д-р І. Грибик, А. Градовський, Г. Іваськів, Бойко Брати, О. Явний, Д. Дашинич, С. Барлов, А. Янек, Г. Брадлей; по $5: В. Головчак, Т. Винничук, М. Дворянин, І. Семаґен, І. Столяр, п-во Ґолей, п-во Хомин, В. Лащ, І. Слопецький, Н. Крук, І. Панчук, Укр. Р. С., від. 272, В. Довгань, В. Байор, Н. Стойко, В. Колодій, Н. Онисько, Н. Ґеник, М. Гладій, Союз Українок, від. 23, М. Ґузиляк, Ветерани ч. 100, І. Дячун, А. Руднянин, М. Максимець, Й. Кочкодан, Д. Коломийчук, В. Белей, Й. Молдавець, Р. Вазик, В. Хлопан, Н. Камінецький, Атомік Кол Ком., Т. Починок, М. Шустакевич, Н. Фідик, Укр. Нар. Союз, від. 292, В. Василишин, М. Максимович, С. Пилипчук, А. Микитюк, Г. Іваськів, П. Костирка, Т. Свидан, М. Попович, Т. О. Миськів, Т. Королишин, М. Присташ, Е. Бойко, Д. Лапцан, М. Казимирів, А. Королишин, В. Семеґен, Т. Чуник, І. Шалко, Союз Українок, від. 5, С. Бугай, С. Онофрейтон, Г. Рудий, Риян Кол Ком., Е. Фариняк; по $3: Н. Ратушняк, п. Сотник; по $2: В. Д. Демрій, п-ні Наконечна, І. Семеґен, Д. Базилевич, А. Нагірний, А. Маланин, Д. Войтишин, Н. Нагайло, М. Гранко, А. Дуда, Т. Чорний, Н. Дембіцький, П. Дідула; по $1: С. Пелих, Н. Малиняк, З. Шептак, І. Заблоцький, С. Теняк, В. Куніцький, Д. Николюк, М. Войнар, М. Василенко, Я. Марищак, Н. Шустакевич, А. Малиняк, В. Терлецкий, М. Гаврильців, М. Василик, Д. Самар, М. Сірко, С. Дідула, І. Квасніцкий, Ю. Лелюх, Й. Волович, А. Холевка, А. Дідула, К. Дідула, О. Дідула,, А. Дідула, Я. Демчук, І. Мулярчик, І. Каралаїш.

З записок зібрано $556.00; при дверах з відзнак $171.57, а збірка на гали дала $183.47. Разом зібрано $911.04.

По відтрученню розходів чистий прихід буде висланий на допомогу Наук. Тов. ім. Т. Шевченка. Від імени Української Федерації Стейту Мишиґен складається щиру подяку всім жертводавцям і всім тим, що брали участь в концерті.

Е. Фариняк, секретар.

КОЛЄҐІЯ СВ. АНДРЕЯ В ВИНИПЕҐУ

проголошує

УКРАЇНСЬКІ ЛІТНІ КУРСИ В ВИНИПЕҐУ И ТОРОНТІ

МІСЦЕ И ЧАС: В Винипеґу Курси будуть відбуватися в Колеґії Св. Андрея, а в Торонті в Будинкові Св. Володимира при вулиці Веторст, 404, в часі від 4-го липня до 15-го серпня б. р.

ОПЛАТА ЗА КУРС: Вписове за Курс й оплата за навчання буде виносити $15.00. За самі Вечірні Курси тільки $5.00.

ХАРЧ І ПРИМІЩЕННЯ: Харч і приміщення за цілий Курс $50.00.

ДИПЛЬОМИ: Участники Українських Літніх Курсів в Винипеґу й Торонті можуть здавати іспити й отримувати дипльоми Колеґії на звання учителів Рідних Шкіл та взагалі української мови.

Зголошуйтеся за аплікаціями під адресою:

В ВИНИПЕҐУ:	В ТОРОНТІ:
THE REGISTRAR, ST. ANDREW'S COLLEGE IN WINNIPEG, 259 Church Avenue, Winnipeg, Man., Canada.	THE REGISTRAR, SUMMER INSTITUTE, 404 Bathurst Street Toronto, Ont., Canada.
ДИРЕКТОР КУРСІВ: Декан Дмитро Мартиновський.	ДИРЕКТОР КУРСІВ: m. Htosm Jhqzretv п. Остап Горчинський.

Резолюції протестаційного віча в Реґенсбурзі

ПРОТИ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ЦЕРКОВ І РАБСЬКОЇ ПРАЦІ В СССР.

Ми, переміщені особи, українці, — в зібрані на протестаційному вічу 10. квітня 1949 в Реґенсбурзі - Ґанґґоферздідлюнґ, як найрішучіше протестуємо перед цілим світом проти ганебного переслідування релігії і Церков та рабської праці в концтаборах СССР і його сателітів.

1. За 30 літ свого диявольського панування большевики вимордували сотні єпископів, десятки тисячів священиків і мільйони вірних різних віровизнань тільки за саме їхнє прив'язання і вірність Христовій Церкві. На Україні погибли мученицькою смертю Митрополит Української Автокефальної Церкви, Василь Липківський, 27 єпископів і тисячі священиків УАПЦ. Большевики зліквідували українську гр.-кат. Церкву, замучили її великого Митрополита Андрія Шептицького, епис. Григорія Хомишина, епис. Йосафата Коциловського, єп. Теодора Ромжу та єп. Івана Шімрака, заслали на Сибір Митрополита Йосифа Сліпого, єп. Никиту Будку, єп. Миколу Чарнецького, єп. Григорія Лакоту, єп. Івана Лятишевського і тисячі священиків без ніякої вини. Подібно зліквідували большевики кат. Церкву в Румунії, Болгарії та Югославії, і цілу низку єпископів і священиків православних церков в Румунії, Болгарії та Югославії. Одначе щойно засуди на довголітні тюрми хорватського архиеп. А. Степінача, мадярського кардинала И. Міндсенті та болгарських евангелицьких священиків викликав бурю протестів у християнському світі. — Ми протестуємо проти цього ганебного переслідування християнської релігії большевиками, домагаємося випущення на волю всіх ув'язнених ними єпископів і священиків, привернення повної свободи релігії в СССР та їх сателітів, — або усунення СССР і їх сателітів з ОН.

2. Рівночасно протестуємо проти фараонського рабства мільйонів в СССР і в країнах окупованих совєтами. Совєтське рабство — це найбільша ганьба 20 століття! Вільні держави світу, згуртовані в ОН, не повинні довше толерувати рабства в СССР, не повинні торгувати з СССР плодами і витворами рабської праці мільйонів підсовєтських невільників. Домагаємося слідства і перевірки Міжнародньої Комісії ОН, та звільнення з концтаборів десятків мільйонів жертв совєтського терору.

3. Також протестуємо проти національного ґнету, фізичного винищування або переселювання цілих народів як татарів, осетинів, інгушів, козаків і інших неросійських народів на Сибір. На основі совєтського перепису населення з 1937 р. виходить, що в СССР забракло 33 мільйони людей, з того 10 мільйонів українців, яких НКВД зліквідувало за опір проти колективізації, головно штучним голодом 1933 р., або яких розстріляно чи заслано на Сибір і Казахстан, де вони скоро вигинули в концтаборах з холоду, голоду і недуг. Тільки з балтійських країн виселили большевики понад мільйон населення. Тому домагаємося, щоб окрема комісія ОН перевела слідство в справі винищування та десяткування московськими большевиками неросійських народів.

4. Домагаємося розбиття СССР на самостійні національні держави, бо тільки таким способом можна знищити московсько большевицький імперіялізм і завести у світі тривалий мир, спокій, порядок і добробут. Як довго існує СССР, ця найбільша тюрма народів, так довго неможливий на світі тривалий мир.

5. Ми просимо, щоб Об'єднані Нації негайно перевели слідство в цих справах і витягнули якнайдальше йдучі консеквенції, аж до виключення СССР і їх сателітів з ОН, і їх повного політичного, культурного та економічного бойкоту цілим цивілізованим світом.

6. Український нарід вже 30 літ бореться з большевицькою тиранією без ніякої піддержки від західнього християнського світу. Героїчна Українська Повстанча Армія (УПА) бореться не тільки за визволення України, але і за свободу цілого християнського світу, який загрожує московсько-большевицька тиранія. Закликаємо всі поневолені большевиками народи, об'єднані в АБН, і цілий християнський цивілізований світ, загрожений московсько-совєтським імперіялізмом, до безпощадної боротьби з безбожницьким і варварським комунізмом, аж до повної перемоги високих християнських і демократичних ідеалів Об'єднаних Націй!

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошення пошукувань родини і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі" безплатно, хай вишле таке оголошення впрост до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1 цаль в одній колюмні коштує $1.00.

Адм. „Свободи".

Нові іміґранти

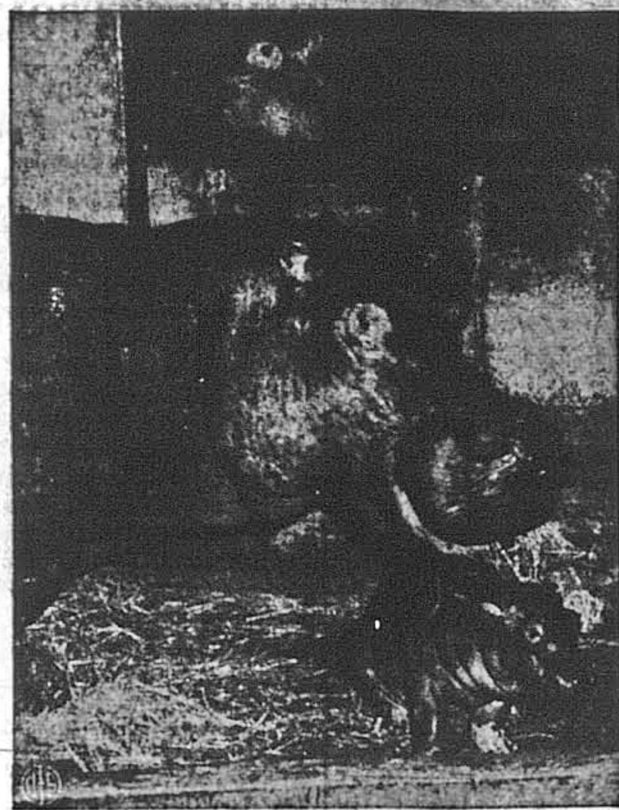
Українці, що прийдуть пароплавом „Дженерал Блек" до порту в Ню Йорку, дня 4-го травня, старанням ЗУАДКомітету у Филаделфії:

Банах Тарас, Климентина; Білий Михайло; Хрінівський Михайло, Ольга, Ярослава, Орест; Дерешівський Степан; Гіців Талей, Людмила; Грибовський Іван, Мирослава, Євгеній, Зенон; Грицак Петро, Ольга; Клюфас Орест, Ксеня, Юрій, Константин; Ковтунюк Филимон; Коцюба Володимир, Юлія, Любомир; Ласовський Зорян, Наталія, Марія; Наконечний Антін, Марія, Ярослава; Наконечний Олександер, Дарія, Марта; Пагута Зенон, Ярослав; Пилипчук Юлія; Ремізовська Марія, Софія; Стецик Стефанія; Сиротенко Оксана; Щупляк Ілія, Марія, Роман; Тимцюрак Володимир, Олена, Богдан; Вархола Микола; Залуга Петро; Форостяк Константин; Фоляк Михайло, Люба; Ґоевич Володимир, Ольга, Люба, Юрій, Марта; Головатий Степан; Грібик Тамара; Качоровський Володимир, Анастазія, Орест; Качун Данило; Кармазинюк Семен; Каразнюк Марія, Ореста; Кенделені Марія; Лучкович Василь; Конюх Дмитро; Кузьмин Василь; Макара Іван; Марців Василь, Ева; Мочула Василь; Мудрик Володимир, Марія; Навака Матей; Савицький Роман, Іванна, Роман; Зеркалов Бирис, Кіра; Старостяк Осип; Абрамюк Ілія, Марія, Роксоляна, Любов, Ігор; Кередук Стефанія, Софія; Мартинюк Роман, Наталія, Ярослав, Іванна; Вільчинський Павло, Анна, Ярослав; Головка Микола, Анна, Орест; Танський Михайло, Ольга; Токарчук Микола, Зофія, Юрій Роман; Возьний Микола, Надія, Людмила, Галина, Володимир; Федів Василь, Вільма; Гірняк Іванна; Кметик Семен, Ірина; Піддубний Іван, Олена; Рожицька Михайлина.

Тутка Володимир; Валюх Мотря, Анатолій; Думко Михайло; Ґлакин Олександер; Кривунь Григорій, Катерина; Лукач Тарас; Мадич Володимир, Єлисавета, Володимир, Анна; Мотузів Петро; Михайлонька Степан, Ольга, Анна; Науменко Василь, Ліда, Ліза; Петрівський Данило; Підгайний Остап; Попенко Теодор; Рева Ніль; Руденський Микола; Садовий Петро, Олександер; Сендзік Теодозій, Віра; Тимінський Теодор; Тисовський Володимир; Васильців Микола, Софія; Винарчук Михайло; Бандура Дмитро; Чорнодольський Михайло, Клявдія, Ірина; Гірняк Осип, Олімпія; Кізюк Корнило, Олена, Богданна, Петро; Козек Юлія, Марія; Кудрик Осип, Марія, Михайло; Олійнилк Маріян, Віра, Юрій.

Українці, що приїжджають пароплавом „Марін Джемпер" до Бостону, дня 4-го травня, старанням ЗУАДКомітету:

Баглай Ярослав, Євгенія, Ірина; Білозір Михайло; Боднар Антін, Катерина, Анна; Бучковський Іліодор, Лідія; Черненко Дмитро; Черненко Василь; Добрянська Володимира, Ярослав; Дучинський Дмитро; Федорук Олександер, Олександра, Святослав, Марія; Гальчук Олександер; Герцик Іван, Марія, Ольга, Богдан; Гончаренко Петро; Гук Павло; Когут Василь, Степан, Ева, Семен; Кравченко Данило, Антін; Кулаківський Микола; Панасенко Осип, Ольга; Кушлик Катерина, Марія; Лозинський Григорій, Наталія, Віра, Любомира, Богданна; Маковецький Любомир; Мандзенко Константин, Анна; Мінський Михайло; Некрашевич Іван, Віра, Сінклита, Василь, Ольга; Немет Ірма; Ольховий Михайло; Полезаєнко Михайло, Анна, Галина, Наталія, Марія; Потоцька Дмитро, Марія; Ропета Євген; Савущак Марія, Гілярій; Шляхтиченко Михайло, Ликія; Щебивлок Стефанія;

ЩЕ НЕ ЗНАЮТЬ, ЯК НАЗВАТИ.—Мама-гіпопотам пильнує своє „маленьке", а батько тільки здалека приглядається, чи нема звідки якого ворожого наступу. Та для доглядачів зоологічного городу в Парижі, де знато цю картину, клопіт тільки з цього боку, що не знають, як назвати малого, бо ще не знати, якого він роду, чоловічого, чи жіночого. От тобі й клопіт!

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Uncle Sam Says

In this day you have to live by the clock. And each 24 hours it ticks off means another day added to your age. Get the clock on your side by signing up now for one of the two safe, automatic plans of savings, the Payroll Savings Plan for the purchase of U. S. Savings Bonds where you work, or, if self-employed, the Bond-a-Month Plan where you bank. And as the clock hand swings around your money increases in value. In ten years each three dollars grows into four dollars.

U.S. Treasury Department

З'ЇЗД НОВИХ ІМІҐРАНТІВ В МЕРІЛЕНДІ

(Продовження зі стор. 1-шої).

д-р Володимир Галан, якому у великій мірі особисто треба завдячувати цей успішний переселенчий рух до Меріленду. Після паради та офіціяльної частини відбудеться мистецька імпреза, в програму якої входить, між іншим, виступ українського хору під проводом п. Барнича та третя дія з оперети „Чорноморці". Як довідуємося, губернатор стейту вислав до фірми Метро-Голдвин-Мейер в Галивуді запрошення до відомого американсько-українського артиста Івана Годяка на виступ на цій імпрезі. Ціла імпреза буде передавана по телевізії і радіо. Загально сподіються, що в ній візьме участь понад 20,000 осіб. Губернатор Лейн вислав до всіх фармерів, які прийняли нових українських іміґрантів, щоб на цей день вони звільнили їх від будь-яких можливих обов'язків та допомогли приїхати на з'їзд до Балтимор. Перед офіціяльною імпрезою відбудуться в год. 11-тій перед полуднем перші наради нових іміґрантів під проводом ЗУАДКомітету, на яких будуть обговорені ділові справи, зв'язані з життям і працею нових іміґрантів в тому стейті та евентуальні форми їх постійної організації. Екзекутива ЗУАДКомітету звертається при цій нагоді з проханням до нових іміґрантів в Меріленді, щоби до часу того з'їзду здержалися від будь-яких індивідуальних виступів, сподіючись, що на спільних нарадах пощастить розв'язати та відповідно полагодити всі їхні особисті та загальні справи.

ПЕРОН ПІДГОТОВЛЯЄ УДЕРЖАВНЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Буенос Айрес, Арґентина. — Президент Хуан Д. Перон заявив на відкритті конгресу, що Арґентина буде дальше удержавнювати „прилюдні услуги". Він сказав теж, що теперішні власники дістануть негайне й достаточне відшкодування за свою власність. Між підприємствами прилюдних услуг він згадав засоби транспортації, електривні, телефони, телеграфи і міліорації для наводнення пустарів. У своїй промові не згадав Перон нічого про м'ясну індустрію і експлуатацію нафти в Арґентині. Багато таких підприємств є в руках громадян Злучених Держав, Великобританії й Голандії. Згадані підприємці побоювалися, що вони можуть потратити свої підприємства на випадок „націоналізації".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Місячні збори Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, відбудуться в неділю, 8. травня, в годині 1:30 пополудні, в У. Д. Клюбі, 2397 Грейлінг ул. Просимо всіх членів прийти на ці збори. — Т. Судомир, рек. секр.

НОНҐСТАВН, О. — Подаємо до відома всім членам Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, що місячні збори відбудуться в неділю, 8. травня, в годині 3. пополудні, в своїй гали, 914 Френклин Евеня. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо є дуже важні справи до полагодження. — І. Павловський, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 8. травня, в годині 12:30 пополудні, в Домі Від. У. Н. Союзу, 845 Н. Вестерн Еве. — За уряд: Г. Вобик, предс.; М. Семків, кас.; В. Пилипів, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. ім. І. Франка, від. 334, відбудуться 8. травня в годині 1 пополудні в У. Н. Домі. Просимо членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. — За уряд: М. Задерецький, предс.; С. Морозович, фін. секр.; І. Жук, рек. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 8. травня, в гали церковній, точно в годині 8. ввечір. Просимо члениць явитися на означений час, бо будемо мати важні справи до вирішення. Взиваємо довгуючих прийти на збори і вирівняти свої залеглости. Просимо приєднувати нових члениць. — За уряд: Е. Ґеруля, предс.; Н. Грицак, кас.; М. Ходак, фін. секр.; М. Кек, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Тов. Сокіл, від. 336, відбудуться в неділю, 8. травня, в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори, заплатити свій довг і як можливо, приведіть або дайте адрес секретареві, своїх знайомих, щоб вписати їх до Тов. Сокіл і У. Н. Союзу. Є важні справи до полагодження. — Г. Степанек, предс.; Г. Кісіль, секр.-кас.; Т. Кальмук.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 28. квітня 1949 р. помер у 65. році життя

МАРТИН ПАВЛИК,

член Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85 У. Н. Союзу в Гейзелтон, Па.

Покійний вступив до Союзу в 1917 р. Походив зі села Нирків, пов. Заліщики, Зах. Україна. Полишив у смутку жену і діти, котрі всі належуть до Союзу.

Похорон відбувся 2. травня з костела св. Станіслава. — В. Н. П.!

О. Костюк, секр.

Дня 29. квітня 1949 р. помер у 53. році життя

ЙОСИФ КУЦЬ,

активний і заслужений громадянин і довголітний член і урядник Тов. ім. І. Франка, від. 74 У. Н. Союзу в Ню Кесл, Па.

Покійний уродився в селі Конів, пов. Старий Самбір. Був щирим українцем і ніколи не жалував трудів і жертв на всілякі народні іцерковні цілі. Оставив у смутку жену Євгенію (секретарду відділу Союзу), троє дітей: Василя, Ліліян і Теодора, та в старім краю сестер і братів.

Похорон при великім здвизі народу відбувся в неділю, 1. травня, з укр. церкви св. Тройці на український і карпаторуський цвинтар при 422 Рвд, в Ню Кесл. — В. И. П.!

о. С. Мусійчук, предс.

ПОШУКУЄ ПОСАДИ

ДИРИҐЕНТ-ДЯК, молодий, скиталець, з великою практикою в провадженні великих хорів, шукає посади від зараз. Має великий репертуар церковних і світських нот, як також гарні поручаючі листи. Зголошення слати на адресу:

Mr. CHARLES STEK,
6 Columbus Park, Perth Amboy, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

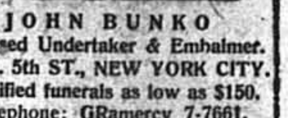
БЕЗПЛАТНА ПРОБА на Arthritis або Rheumatism. Перестаньте терпіти і тратити гроші. Ця оферта в Америці і Канаді для нових покупців. Пришліть 25¢ поштовими марками на пересилку. (Ці, котрі вже купували, мусять платити реґулярну ціну два доляри). Пишіть нині: Leon Solid Liniments, 311 — 5th Ave., New York 16, N. Y.

АДВОКАТ
WILLIAM KUZMA
806 South 16th St.,
Newark, N. J.
Phone: ESsex 2-6636

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
601 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низький як $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
137 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ІРИНА АРТИМ
ПРОЩАННЯ
ЗБІРКА ОПОВІДАНЬ
в кольоровій окладинці
Сторін 100. Ціна 35 ц.
Замовлення слати до:
"SVOBODA"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel. MElrose 5-6577

ПОЩО ТЕРПІТИ ШЛУНКОВІ БОЛІ?

Лік під назвою „Роял Стомек Ейд Медисін" („Королівська медицина для допомоги шлункові") є чудовим засобом для облекшення всілякого роду шлункових болів. Знаменита поміч при найгостріших випадках шлункових болів („олсер"), нервових шлунків, при втраті апетиту, нестравности, жолудкових квасів, зґаги, газових забурень, безсонних ночей по причині шлункових болів, недомагань нирок і печінки, й запору. Це рішуче лік найвищої якости, який продається з гарантією звороту грошей, якщо людина невдоволена. Дайте собі самому й вашому шлункові нову полекшу в житті. „Роял Стомек Ейд" продається просто від виробника по ціні $5.00 за пляшку, за висилкою грошевого переказу, чека або готівки. Це найкращий лік, уживаний в цілій нашій країні. Ви подякуєте нам тисячу разів, як це вже робили інші, коли скористаєте з цього оголошення.

ROYAL PRODUCTS CO., Inc.
43 Grand Street, Dept. 16, Hartford 6, Conn.

ТАРЗАН, ч. 2085. Післанець милосердя.

Коли Крон випалив, Блейк упав серед болю. — Тарзан скочив наперед, а Крон втік у нетри. — Мулак і Батна вхопили за шнурок з рибою і втікли стежкою... — ...а малпочоловік лагідно підніс Блейка і заніс його додому.